

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 1 april 2020
Datum GS-besluit : 21 april 2020

Vragen nr. 36

Vragen van de heer **M.T. Cardol** (GroenLinks) over Verbod op gebruik van glyfosaat in pachtcontracten

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 1 april 2020 door het lid van Provinciale Staten, de heer **M.T. Cardol** (GroenLinks), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

‘Wederom kleuren Nederlandse akkers oranje-geel door gebruik van het omstreden middel glyfosaat’, kopte De Volkskrant op 28 maart vorig jaarⁱ. Ook de komende maanden zullen we dit in Noord-Holland weer zien: enorme oranje vlaktes, volledig doodgespoten met het middel glyfosaat, in samenstellingen ook bekend als *Roundup*.

Onkruidverdelgers als Roundup zijn een gevaar voor volksgezondheid, milieu en dier. Het gif belandt bij de consument op haar bord en kan vooral gevolgen hebben voor kinderen. Zo werd in een onderzoek van OBO (Onderzoek Bestrijdingsmiddelen en Omwonenden) gif teruggevonden in luiers van Drentse baby's die op 250 meter afstand van bollenvelden wonen.ⁱⁱ Het Internationaal Agentschap voor Kankeronderzoek (IARC) beoordeelt glyfosaat als waarschijnlijk carcinogeen bij mensen. Daarnaast veroorzaakt Roundup bijvoorbeeld bijensterfteⁱⁱⁱ. Voor gemeenten is het inmiddels verboden om glyfosaat te gebruiken. En op verzoek van de minister van LNV hebben natuurorganisaties besloten het middel niet meer in te zetten. Agrarische ondernemers en particulieren kunnen het middel nog wel gebruiken.

In navolging van veel gemeenten overal in het land besloot de provincie Noord-Brabant om de strijd aan te gaan tegen (overmatig) gebruik van glyfosaat door een verbod op te nemen in kortlopende pachtcontracten. Dit verbod werd aangevochten door pachters, maar op 6 maart j.l. kreeg de provincie gelijk van de Centrale Grondkamer^{iv}. “Het is geen buitensporige last in kortlopende overeenkomsten van de provincie Brabant.”

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Is Gedeputeerde Staten bekend met het bericht dat de provincie Noord-Brabant alle tijdelijke pachters een glyfosaatverbod oplegt?

Antwoord 1:

Ja, dit is ons bekend.

Vraag 2:

Is Gedeputeerde Staten bereid om te onderzoeken hoe Noord-Holland ook in haar (tijdelijke) pachtcontracten een verbod of beperking op het gebruik van glyfosaat kan opnemen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2:

Ja, wij zijn bereid dit te onderzoeken. Op dit moment wordt een optimalisatie van ons pachtbeleid voorbereid. Een mogelijk verbod op het gebruik van glyfosaat op provinciegronden buiten de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) komt daarbij aan bod in de overwegingen. Naar verwachting zullen wij in mei het geoptimaliseerde pachtbeleid vaststellen. Overigens geldt er al een aantal jaar een verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, waaronder glyfosaat, op al onze pachtgronden binnen de NNN-begrenzing. Dit is een onderdeel van het pakket aan gebruiksbeperkingen op deze gronden, dat wordt ingezet ter voorbereiding van de omzetting naar natuur.

Vraag 3:

Ziet Gedeputeerde Staten mogelijkheden om, vooruitlopend op een Europees verbod^v, het gebruik van dit middel op particuliere landbouwgronden te verminderen of ontmoedigen, dan wel het gebruik van andere milieuvriendelijke vormen van gewasbescherming te bevorderen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3:

Wij hebben geen formele bevoegdheid ten aanzien van de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en volgen hierin het nationale en Europese beleid.

Het landelijke College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) beoordeelt of gewasbeschermingsmiddelen en biociden veilig zijn voor mens, dier en milieu, voordat ze worden toegelaten. Zij doen dit op basis van Europese richtlijnen. In de EU is de werkzame stof glyfosaat in 2017 goedgekeurd voor een periode van 5 jaar. Uiterlijk in december 2022 moet een beslissing worden genomen over de hernieuwde Europese goedkeuring.

Het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) en de EFSA (Europese Autoriteit Voedselveiligheid) erkennen dat er meer en beter onderzoek moet komen naar de invloed van het gebruik van glyfosaat op de gezondheid van mens en dier. Het Ctgb onderschrijft deze ontwikkeling. Als dit leidt tot aanpassingen in de Europese beoordelingssystematiek, voert het Ctgb die door.

Op 16 april 2019 heeft minister Schouten van LNV de Kamer geïnformeerd over de visie van het Rijk 'Toekomstvisie gewasbescherming 2030', gericht op een transitie naar meer weerbare

planten- en teeltsystemen en tevens een pakket van maatregelen gericht op verdere afname van uitstoot van gewasbescherming in open teelten.

Vanuit ons beleid ondersteunen wij de integrale verduurzaming van de agri-food sector waarbij onder andere het sluiten van kringlopen het streven is. De ontwikkeling van weerbare gewassen en de vermindering van de afhankelijkheid van chemische gewasbeschermingsmiddelen is daar onderdeel van.

i <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/wederom-kleuren-nederlandse-akkers-oranje-geel-door-gebruik-van-het-omstreden-middel-glyfosaat~b74c696a/>

ii <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2019-0052.pdf>

iii <https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=24638>

iv <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-natuur/rechter-verbod-op-onkruidmiddel-mag~b1191191/>

v <https://www.volkskrant.nl/wetenschap/euoparlement-wil-verbod-op-bestrijdingsmiddel-roundup-kankerverwekkend-volgens-who~bba5b0a7/>